

**18. KESKKOOLI
V LEND
1952/53 – 1962/63 õa**

SISUKORD

Eessõna	2
I klass	3
II klass	4
IV A klass	5
IV B klass	6
V A klass	7
V B klass	8
VI A klass	9
VI A klass	10
VI B klass	11
VII A klass	12
VII B klass	13
VIII Aklass	14
VIII Bklass	15
IX klass	16
X klass	17
XI klass	18
Meenutused	19

EESSÕNA

1952. aasta sügisel avati Tallinna 5. Keskkoolis üks eesti õppekeele I klass. Klassijuhatajaks oli Ljubov Heinmets.

See klass sai Vabriku tänava koolis õppida vaid kaks aastat. Siis jagati õpilased teistesse koolidesse laiali. Vabriku tänava koolis aga jätkas vene õppekeele 5. Keskkool.

1955 aasta sügisest, kui valmis Kalamaja tänaval uus koolimaja ja 5. Keskkool viidi uude majja, avati Vabriku tänava koolimajas eestikeelne Tallinna 18. Keskkool. Osa 1952. aastal selles koolimajas õpinguid alustanud õpilastest tulid kooliteed jätkama oma vanasse koolimajja. Nad asusid õppima IV klassi. Teised IV klassi õppima asunud õpilased toodi siia üle teistest koolidest.

1955/ 56. – 1959./ 60. õppeaastatel oli selles lennus kaks klassikomplekti. Alustas IV klassides 76 õpilast. Õppeaasta lõpetas edukalt 69 õpilast. A-klassi klassijuhataja oli Vanda Habicht ja B-klassi klassijuhataja oli Hilda Jürman.

1956/ 57. õppeaastal alustas V klassides 96 õpilast ja lõpetas edukalt 72 õpilast. A-klassi klassijuhataja oli esimesel poolaastal Vanda Habicht ja teisel poolaastal Arnold Salk. B-klassi klassijuhataja oli Lydia Trees.

1957/ 58. õppeaastal alustas VI klassides 84 õpilast ja lõpetas edukalt 76 õpilast. A-klassi klassijuhataja oli Õie Laidre ja B-klassi klassijuhataja oli Lydia Trees.

1958/ 59. õppeaastal alustas VII klassides 76 õpilast ja lõpetas edukalt 60 õpilast. A- klassi klassijuhataja oli Õie Laidre ja B- klassi klassijuhataja oli Lydia Trees.

1959/ 60. õppeaastal alustas VIII klassides 62 õpilast ja lõpetas edukalt 56 õpilast. A-klassi klassijuhataja oli Õie Laidre ja B-klassi klassijuhatajaks oli Ada Leesment.

1960/ 61. õppeaastast oli selles lennus vaid üks klass. IX klassis alustas 35 õpilast ja lõpetas 33 õpilast. Klassijuhataja oli Õie Laidre.

1961/ 62. õppeaastal alustas X klassis 32 õpilast ja lõpetas edukalt 31 õpilast. Klassijuhataja oli Õie Laidre.

1962/ 63. õppeaastal alustas õpinguid XI klassis 27 õpilast ja kooli lõpetas edukalt samuti 27 õpilast. Klassijuhataja oli Õie Laidre.

Märkus: Õppeaastat alustanud õpilaste arv on saadud „Tallinna Linna 18. Keskkool. Pass. 1956-1960“ ja „Tallinna 18. Keskkool. Pass. 1960-1966“ andmetest. Klassi edukalt lõpetanud õpilaste arv on saadud klassifotol olevate õpilaste loendamise tulemusel.

Selles lisas on esitatud vaid nende 18. Keskkooli viienda lennu klassiastmete fotod, kelle õppetöö toimus Vabriku tänava koolimajas.

1952/53. õppeaasta

I klass

Vasakult paremale:

1. rida: Tiia Leet, Silvi Roosiväli, Tiiu Tarmel, Aili Tali, Kersti Getrei, Tiia Teiste, Reet Rikolas;

2. rida: Marit Rikas, Õie Hallika, Veronika Stepulov, Krista Kollin, Lembi Pennonen, klassijuhataja Ljubov Heinmets, Tiia Rehepap, Maie Vill, Ebe Kaarend, Naima Valt, Anne Õunmann;

3. rida: Benita Laagus, Riina Kiigemäe, Tiina Ideon, Maimu Salm, Juta Rogov, Thea Rist, Miralda Laagus, Virve Kastein, Juta Lossmann;

4. rida: Kalle Peetsi, Ivar Truve, Arvo Isak, Viktor Moorits, Ülo Liiver, Toomas Sammal, Arvi Paalandi, Ago Elbing, Uno Lillepea;

5. rida: Harri Karu, Endel Suitso, Enn Rohumaa, Jaak Luige, Jüri Vähi, Rein Järva, Mati Soonik, Jüri Kruus.

1953/54. õppeaasta

II klass

Vasakult paremale:

1. rida: Maie Villa, Naima Valt, Aili Tali, Marit Rikas, Tiia Teiste, Reet Rikolas, Õie Hallika, Tiina Ideon, Veronika Stepulov;

2. rida: Benita Laagus, Juta Rogov, Juta Lossmann, Virve Kastein, Endel Suitso, klassijuhataja Ljubov Heinmets, Tiia Rehepapp, Krista Kollin, Elle Raavel, Tiiu Nagel, Ebe Kaarend;

3. rida: Kersti Getrei, Miralda Laagus, Ella Tamm, Maimu Salm, Thea Rist, Tiia Leet, Riina Kiigemäe, Hille Virrok, Anne Õunmann, Tiiu Tarmel, Silvi Roosiväli;

4. rida: Arvo Isak, Ivar Truve, Viktor Moorits, Ain Eero, Ülo Liiver, Arvi Paalandi. Toomas Vaher, Ago Elbing, Toomas Sammal;

5. rida: Jüri Kruus; Enn Rohumaa, Jüri Vähi, Jaak Luige, Rein Järva, Harri Karu, Mati Soonik.

1955/56. õppeaasta

IV A klass

Vasakult paremale:

- 1. rida:** Kaarel Tiitmaa, Toivo Loitmets, Anne Vägi, Villu Sau, Viktor Moorits;
- 2. rida:** Tiiu Seström, Aili Nurme, Tiia Riisoja, Marit Rikas, klassijuhataja Vanda Habicht, Malle Raud, Tiia Rehepap, Svea Rosen, Aime Ehasalu;
- 3. rida:** Eiri Peaske, Helle Kaljo, Ly Menno, Tiina Annuk, Juta Lossmann, Thea Rist, Tiia Leet, Malle Timmas, Tiiu Mänd, Reet Rikolas;
- 4. rida:** ... Samarüütel, Kalev Vaim, Priit Hämarsalu, Ants Tarn, Toomas Timmas, Vello Roosioks, Valdo Supka, Guido Povar, ... Kesküla.

1955/56. õppeaasta

IV B klass

Vasakult paremale:

1. rida: Rein Laar, Rein Reinsalu, Anne Õunapuu, ... ? , Erika Opener, Ebe Kaarend, Tiiu Tarmel, Ingrid Kusmin, Toomas Sammal;

2. rida: Juta Rogov, Hille Sarapuu, Naima Valt, Erika Saarlaid, õpetaja Raul Uulman, õpetaja Aino Rebane, klassijuhataja Hilda Jürima, Õie Hallika, Elle Schmidt, Ingeborg Freiberg;

3. rida: Kersti Getrei, Kersti Mäelt, Virve Kastein, Elle Raavel, Elle Einsalu ?, Silvi Järv, Anu Plinte, Juta Brandt, Signe Mandre, Gisela Vanaselja;

4. rida: ... ?, Riho Murd, Egon Jurjev, Mati Elbing, Jaan Kuri, Tiit Niine, Ivar Truve, Vello Gustavson, Enn Kullaste, Tiit Nõu, Toomas Kant.

1956/57. õppeaasta

V A klass

Vasakult paremale:

- 1. rida:** Toivo Loitmets, Kalev Vaim, Arvi Paalandi, Ahto Laanemäe, ...? Mihkelson;
- 2. rida:** Aili Nurme, Tiia Riisoja, Marit Rikas, Tiia Rehepap, õpetaja Heljo Randmäe, klassijuhataja Arnold Salk, Malle Raud, Svea Rosen, Anne Kull;
- 3. rida:** Helle Kaljo, Ulvi Teder, Lilian Ploom, Tiina Annuk, Ly Menno, Sirje Buinitski, Juta Lossmann, Tiiu Mänd, Malle Timmas, Thea Rist, Reet Rikolas, Anne Vägi;
- 4. rida:** Juhan Tenimäe, Jaan Oidekivi, Mati Tulp, Aarne Heinmaa, ...? Kesküla, Kaarel Tiitmaa, Viktor Moorits, Valdo Supka, Priit Hämarsalu, Guido Povar, Peeter Rajala.

1956/57. õppeaasta

V B klass

Vasakult paremale:

1. rida: Elle Schmidt, Erika Saarlaid, Naima Valt, Rein Reinsalu, Rein Laar, Gisela Vanaselja, Õie Hallika, Ingrid Kusmin;

2. rida: Silvi Järv, Anu Plinte, Ene Tamm, klassijuhataja Lydia Trees, õpetaja Õie Laidre, Signe Mandre, Viivi Ann Viilu, Anne Palmik, Ebe Kaarend;

3. rida: Juta Rogov, Kersti Getrei, Virve Kastein, Hille Nurm, Kersti Mäelt, Riina Kiigemäe, Elle Einsalu või Einloo, Erika Opener, Elle Raavel, Juta Brandt, Tiiu Tarmel;

4. rida: Mait Loddes, Raimond Sentifolie, Egon Jurjev, Mati Taal, Mati Elbing, Jaan Kuri, Ivar Truve, Tõnu Verro, Enn Kullaste, Tiit Nõu, Jüri Vaikmaa.

1957/58. õppeaasta

VI A klass

Vasakult paremale:

1. rida: Tiia Riisoja, Helve Tsernõsova, Tiia Rehepap, Marit Rikas, Svea Rosen, Anne Kull, Anne Vägi, Malle Raud;

2. rida: ... Mihkelson, Kalev Vaim, Tiiu Mänd, Sirje Buinitski, Ulvi Teder, Ly Menno, Helle Kaljo, klassijuhataja Õie Laidre, Lilian Ploom, Tiina Annuk, Juta Lossmann, Thea Rist, Aili Nurme, Kaarel Tiitmaa;

3. rida: Juhan Tenimäe, Priit Hämarsalu, Peeter Rajala, Viktor Moorits, Ants Tamp, Mati Tulp, Vahur Heidemann, Aarne Heinmaa, Guido Povar, Toivo Loitmets, Ahto Laanemäe, Arvi Paalandi.

1957/58. õppeaasta

veelkord VI A klass

Vasakult paremale:

1. rida: Toivo Lill, Arvi Paalandi, Aili Nurme, Tiia Rehepapp, Svea Rosen, ...
Mihkelson, Ahto Laanemäe;

2. rida: Juhan Tenimäe, Marit Rikas, Helve Tsernõsova, õppealajuhataja Adele
Varganova, õpetaja Arnold Salk, klassijuhataja Õie Laidre, Toivo Loitmets, Jaan
Oidekivi;

3. rida: Helle Kaljo, Ly Menno, Lilian Ploom, Tiina Annuk, Juta Lossmann, Ulvi
Teder, Tiiu Mänd, Sirje Buinitski, Thea Rist, Tiia Riisoja, Anne Vägi, Anne Kull;

4. rida: Ants Tamp, Peeter Rajala, Kaarel Tiitmaa, Urmas Muuk, Aarne Heinmaa,
Mati Tulp, Priit Hämarsalu, Vahur Heidemann, Viktor Moorits, ... ?

Fotol puuduvad: Kalev Vaim, Guido Povar, Malle Raud.

1957/58. õppeaasta

VI B klass

Vasakult paremale

1. rida: Lembit Nuut, Tiit Nõu, Jüri Vaikmaa, Ebe Kaarend, Ingrid Kusmin, Õie Hallika, Toomas Sammal, Rein Laar;

2. rida: Gisela Vanaselja, Tiiu Tarmel, Rutt Lepik, õpetaja Lea Matsi, klassijuhataja Lydia Trees, Naima Valt, Anne Palmik, Elle Raavel, Erika Saarlaid;

3. rida: Juta Rogov, Virve Kastein, Ille Nurm, Kersti Getrei, Riina Kiigemäe, Signe Mandre, Erika Opener, Ene Tamm, Viivi Ann Viilu, Juta Brandt, Kersti Mäelt, Mare Rosenbaum;

4. rida: Raimond Sertifolie, Mait Loddess, Egon Jurjev, Mati Taal, Mati Elbing, Timo Jaas, Jaan Kuri, Ants Hallikmaa, Toivo Sahtel, Enn Kullaste, Risto Soosalu.

Fotol puuduvad: Anne Aguraiuja, Linda Sass

1958/59. õppeaasta

VII A klass

Vasakult paremale:

- 1. rida:** Arvi Paalandi, Malle Raud, Anne Vägi, õppealajuhataja Adele Varganova, direktor Arnold Masing, Aime Kull, Svea Rosen, Ahto Laanemäe;
2. rida: Helle Kaljo, Ly Menno, Juta Lossmann, Lilian Ploom, Elo Avasalu, Aino Sepp, Thea Rist, Aili Nurme, Marit Rikas, Tiia Riisoja, Helve Tsernõsova;
3. rida: Juhan Tenimäe, Kalev Vaim, Vahur Heidemann, Priit Hämarsalu, Aarne Heinmaa, Tõnu Argos, Peeter Rajala, Urmas Muuk, Vello Ott, Vello Rooni, Toivo Loitmets.

1958/59 õppeaasta

VII B klass

Vasakult paremale

1. rida: Elle Raavel, Agnes Saliste, Juta Brandt, Mare Rosenbaum, klassijuhataja Lydia Trees, õppealajuhataja Adele Varganova, Erika Saarlaid, Silvia Läll, Õie Hallika;

2. rida: Juta Rogov, Ille Nurm, Riina Kiigemäe, Virve Kastein, Signe Mandre, Gisela Vanaselja, Erika Opener, Tiiu Tarmel, Ebe Kaarend, Kersti Getrei, Rutt Lepik, Ingrid Kusmin;

3. rida: Raimond Sentifolie, Egon Jurjev, Mait Loddes, Toomas Meimer, Enn Kullaste, Ivar Truve, Jüri Vaikmaa, Risto Soosalu, Jaan Põllumäe.

Fotol puuduvad: Linda Sass, Toivo Sahtel, Rein Laar, Tiit Nõu

1959/60. õppeaasta

VIII A klass

Vasakult paremale:

1. rida: Anne Vägi, Anne Kull, Tiia Rehepap, õppealajuhataja Adele Varganova, direktor Einar Vapper, klassijuhataja Õie Laidre, Malle Raud, Svea Rosen, Tiia Riisoja;

2. rida: Marit Rikas, Evi Rikko, Aili Nurme, Lilian Ploom, Juta Lossmann, Ly Menno, Liia Jõgisoo, Helle Kaljo, Thea Rist, Elo Avasalu, Aino Seema, Mai Kärk, Maie Mikker;

3. rida: Arvi Paalandi, Urmas Muuk, Kaarel Tiitmaa, Ants Tamp, Aarne Heinmaa, Toivo Lill, Vello Rooni, Ahto Laanemäe.

1959/60. õppeaasta

VIII B klass

Vasakult paremale:

1. rida: Õie Hallika, Erika Saarlaid, Silvia Läll, õppealajuhataja Adele Varganova, direktor Einar Vapper, klassijuhataja Ada Leesment, õpetaja Lehti Jalasto, Ingrid Kusmin, Linda Sass, Maie Karelson;

2. rida: Maie Vutt, Tiiu Jaakmees, Kadri (Ibhadrija) Hisjamentinov, Signe Mandre, Rutt Lepik, Kersti Getrei, Virve Kastein, Juta Rogov, Riina Kiigemäe, Ille Nurm, Tiiu Tarmel, Ebe Kaarend, Juta Brandt, Gisela Vanaselja, Helju Ventsel;

3. rida: Jaan Põllumäe, Ivar Truve, Ants Hallikmaa, Egon Jurjev, Olev Truumets, Enn Kullaste, Toivo Sahtel, Tiit Nõu.

1960/61. õppeaasta

IX klass

Vasakult paremale:

1. rida: Marit Rikas, Tiia Riisoja, Tiia Rehepap, Aili Nurme, Anne Vägi, klassi-juhataja Õie Laidre, direktor Einar Vapper, õpetaja Are Kerkel, Anne Kull, Ingrid Kusmin, Helju Ventsel, Ebe Kaarend, Kersti Getrei;

2. rida: Jaan Põllumäe, Lilian Ploom, Tiina Annuk, Gisela Vanaselja, Signe Mandre, Thea Rist, Tiiu Tarmel, Hille Nurm, Virve Kastein, Juta Lossmann, Ruth Lepik, Õie Hallika, Tiit Nõu;

3. rida: Toivo Sahtel, Enn Kullaste, Ants Tamp, Ants Hallikma, Olev Truumets, Egon Jurjev, Kaarel Jaanits, Toivo Hallika, Ahto Laanemäe, Arvi Paalandi.

1961/62. õppeaasta

X klass

Vasakult paremale:

1. rida: Marit Rikas, Tiia Rehepap, Aili Nurme, Anne Vägi, klassijuhataja Õie Laidre, õpetaja Leida Tarand, Ebe Kaarend, Anne Kull, Helju Ventsel, Õie Hallika;

2. rida: Jaan Põllumäe, Linda Sass, Gisela Vanaselja, Thea Rist, Juta Lossmann, Signe Mandre, Tiiu Tarmel, Virve Kastein, Kersti Getrei, Ruth Lepik, Maie Karelson, Toivo Sahtel;

3. rida: Arvi Paalandi, Enn Kullaste, Toivo Hallika, Ants Tamp, Ivar Truve, Olev Truumets, Egon Jurjev, Ants Hallikma, Kaarel Jaanits, Tiit Nõu, Ahto Laanemäe.

1962/63. õppeaasta

XI klass

Vasakult paremale:

- 1. rida:** Linda Sass, Anne Vägi, Anne Kull, õppealajuhataja Varganova, õpetaja Kiira Kübarsepp, õpetaja Ljubov Heinmets, Õie Hallika, Ebe Kaarend, Tiiu Tarmel;
2. rida: Helju Ventsel, Juta Lossmann, Aili Nurme, Thea Rist, Gisela Vanaselja, Signe Mandre, Kersti Getrei, Rutt Lepik, Virve Kastein, Tiia Rehepap, Marit Rikas;
3. rida: õpetaja Johannes Kasemetsa, klassijuhataja Õie Laidre, õpetaja Erich Kärner;
4. rida: Toivo Hallika, Ants Tamp, Kaarel Jaanits, Olev Truumets, Egon Jurjev, Ivar Truve, Ants Hallikmaa, Toivo Sahtel, Enn Kullaste, Arvi Paalandi.

MEENUTUSED

V lennu vilistlased Linda Sass-Hallika ja Signe Mandre-Rattiste meenutavad siin erinevaid mällusööbinud inimesi ja hetki kooliajast: tundides, vabal ajal; suhteid jm.

LINDA

Meie koolil olid oma lõpumärk ja -sõrmus. Viiendal lennul lõpumärki ei olnud. Oli küll võimalik mõlemad tellida, aga eelistasime üsna üksmeelselt ainult sõrmuse kasuks.

Saime sõrmused X klassis ja läksime ühe klassikaaslase ehitusjärgus eramusse neid “sisse õnnistama”. Täiskasvanuid meiega polnud, ka õpetajale ei rääkinud me midagi. Söök oli tüdrukute rida, alkohol oli poiste kohustus. Nii panimegi sõrmuse igauks oma tühja pitsi ja viin kallati sisse. Loomulikult ei olnud meie hulgas kedagi, kes poleks pitsi tühjaks joonud ja nii saigi igauks endale sõrmuse sõrme panna. Alkoholi oli igatahes rohkem kui ühe pitsi jagu! Rääkisime anekdoote, mängisime seltskondlikke mänge, tantsisime. Lõbu ja lusti oli laialt. Mõni tagasihoidlik ja vaikne klassikaaslane oli kui ära vahetatud, aga kõik toimus viisakuse piirides, ülemäära purjus polnud keegi. Hommikul läksime esimese bussiga koju. Kuna pidu toimus konspiratsiooni mõttes keset nädalat, siis oli järgnev päev koolipäev. Ligi pooled õpilased olid kohusetundlikult kooli tulnud, sõba silmale saamata. Esimene tund oli füüsika. Õpetaja Peets tuli klassi, vaatas ja muigas. Kuidagi said need tunnid ära istunud. Aga mingeid pahandusi sellest peost ei tulnud, kõik õpetajad olid väga mõistvad. Arvan, et meie klassijuhataja, õpetaja Laidre närveeris, aga mul pole see enam nii täpselt meeles ... Sellisena mäletan mina seda toredat pidu.

SIGNE

Mälestusi kooliajast on palju ja mitmekesiseid, neist võiks vähem laisk isegi terve raamatu kokku kirjutada – saaks Agu Sihvka lugudele tublisti täiendust... Mõni neist lugudest mahub ehk siia.

Võibolla on poole sajandi pikkune ajavari muutnud neid mälu pilte mõneti roosade-prillide-vaateliseks, kuid mõni vürtsitera leidub seal ehk senini. Aga igal juhul, ei teadnud meie oma kooliajal midagi koolistressist ega vajanud meist enamik psühhoanalüütiku abi. Vaatamata sellele, et olime sõjalõpu lapsed, enamik meist vähemalt ühe vanemata, mõnel polnud kumbagi ... TÄNU NEILE, KES MEIE JAOKS OLEMAS OLID KODUS JA KOOLIS!

Ja nüüd mõned lood ka! Meenutused ei ole kronoloogilises järjekorras, pigem emotsionaalses, nii nagu nad meelde “kargasid”.

APRILLINALJAD

Meil oli koolis väga sümpaatne matemaatika õpetaja Salk. Miks just tema meie, V või VI klassi tüdrukute, aprillinalja-ründe alla sattus, on raske arvata. Aga õpetaja Salgal oli tollal – meie silmis veider – komme astuda oma kalossidesse (sel ajal kaitsti kingi

märja ilmaga ja talvelgi nende peale tõmmatavate kalossidega) neid seina äärest nagi alt eemale tõstmata. Nii me siis leidsime, et oleks marunaljakas need kalossid põranda külge naelutada. Asja tegi põnevaks veel see, et õpetajate riided-jalanõud olid õpetajate toa, õppealajuhataja kabineti ja kaardikambri uste ees asuvas esikus. See aga tähendas, et tuli valvata hetke, mil kedagi nendes ruumides ei olnud, ka koridoris oli valve tegutsejate hoiatamiseks. Ja õnnestuski! Tõsi, naelad olid väikesed ja peenikesed – suuremate naelte kasutamine oleks ka suuremat kolistamist eeldanud. Kahjuks ei õnnestunud meil oma tegevuse tulemust näha. On tõenäoline, et nii peenikeste naelte puhul tulid kalossid kergesti põranda küljest lahti ja õpetaja ei pruukinud tähelegi panna, et nad kinni olid. Igal juhul, järelkaja sellele loole ei tulnud ...

Suhteliselt “hambutu” oli aprillinali tahvlilapiga, mis sai kinnitatud peene nõõri külge, “suunatud” tahvli tagant ja selle ees oleva madala poodiumi ja õpetaja laua alt keskmise pingireani, kust keegi poistest (enam ei mäleta, kes) tõmbas nõõrist, kui õpetaja käe tahvlilapi järele sirutas.

See lugu juhtus aga minu venna klassis, kes õppis minust klassi võrra tagapool ja jutustas seda kodus. Nemad olid pulkhaaval lahti lammutanud õpetaja tooli ja siis selle jälle õrnalt kokku pannud. Kui matemaatika õpetaja Kaupmees klassi tuli ja toolile istuda tahtis, oli tulemus ootuspärane – õpetaja põrandal pikali. Puánt aga, miks peale seda sellest (nais)õpetajast just poisid eriti lugu hakkasid pidama, oli õpetaja reaktsioon suurele naerule klassis. Ta tõusis püsti, rapsis seeliku sirgeks, vaatas klassi läbi prillide ja kostis: “ Oleksin ise ka naernud sellist pilti nähes”.

ÕPETAJAD

Siin esitatavad lühipildid/ mälestused meie õpetajatest on ainult minu nägemus neist, mis ei pruugi ilmtingimata kattuda minu endiste kaasõpilaste mälu-piltidega. Üldiselt suhtusin kooliajal ja suhtun praegugi kõigisse oma õpetajatesse suure austuse ja armastusega. Mäletan kõiki, kes meiega töötasid, siin toon välja vaid mõned minu silmis eredamad isiksused.

Õpetaja Trees – klassijuhataja ja vene keele õpetaja - on mulle meelde jäänud erakordse daamilikkusega, südamliku kannatlikkuse, sügava empaatiavõime pärast, misjuures oskusega mitte üritada sulle hinge pugeda. Kinkis mulle V klassi lõpus Uurali mägede kivimite- ja mineraalide näidiste kollektsiooni, grotiks kujundatuna.

Õpetaja Laidre – klassijuhataja, keemia ja bioloogia õpetaja – väga tolerantne, õpetaja kes suutis välja kannatada meie üliaktiivse, temperamentse klassiseltskonna pulbitseva puberteedia kõige teravamad väljaastumised, lapsiku julmuse ja vahel ka piisavalt tobedad teod. Käis koos meiega tervisehädadest hoolimata matkadel. Koos korraldasime vahvaid klassi üritusi, millest toredad fotod säilinud tänaseni. Vändaga üleskeeratava grammofoni-diskod, karnevalid, kokandustunnid-klassiõhtud – sirvin kooliaegsete fotode albumit ja meenutan ...

Õpetaja Peets – tark, muhe, mõistev füüsika ja astronoomia õpetaja, kes ei teinud suuremat numbrit pisiasjadest. Silmas pidades, et tal oli ka GULAGi kogemus seljataga, oli tema muhe tolerantus eriti hinnatav. Mäletan, et kord kontrolltöö ajal

Helju, kes minu selja taga istus, oli hädas. Ette öelda ma ei saanud, istusin esipingis vastu õpetaja lauda. Avasin siis õpiku õigelt leheküljelt ja seadsin Heljule nähtavaks. Õpetaja ei teinud teist nägugi, istus ja luges lehte. Ei armastanud sportlasi, vaatamata asjaolule, et ta vend oli tollal tuntud mitmevõistleja (aga võibolla hoopis sellest tingitult). Tema löökklause sportlaste aadressil oli venekeelne “Бери побольше, кидай подальше” (Võta rohkem, viska kaugemale), mida ta ei jätanud igal mugaval võimalusel kasutamata.

Õpetaja Tarand – ajaloo õpetaja, kes oskas õpetada ajalugu “ilma lipuvärvideta”, ehk teisisõnu – ülepolitisiseerimata; minu jaoks väga usaldustäratav õpetaja, milles oli ka võimalus veenduda

Õpetaja Podelski on jäänud meelde šarmantse, mitmekülgselt erudeeritud noore õpetajana, keda paljud meist oleks tahtnud oma sõbraks, klassijuhatajaks (mis ei jäänud teadmata õp. Laidrele – tegime sellega temale väga ülekohtuselt haiget).

Õpetaja Vetemaa – lauluõpetaja ja koorijuht – tilluke kuivetu, elust vintsutatud naine. Aga oma tööd tegi sedavõrd suure pühendumusega, et Tallinna lastekooride võistulaulmisel õnnestus meie kooli kooril ühel aastal võita isegi Heino Kaljuste tollase Pioneeride palee lastekoori – juba siis eliitkoori! Juhtus see millalgi kevadel aastal 1959 või 1960. Tänu õp. Vetemaale laulis kooli koor ka 1960. a. laulupeol.

Õpetaja Kübarsepp – “partisan” (pika musta nahk- või kummeeritud mantli pärast antud hüüdnimi) – väga temperamentne, kohati taltsutamatu, kättemaksuhimuline õpetaja, kes võis õpilasi sõimata sõnu valimata, hindas sageli ebaobjektiivselt, kuid samas väga professionaalne emakeele ja kirjanduse õpetaja.

Õpetaja Arro – joonestusõpetaja, kellel oli probleeme enesekehtestamisega klassi ees. Kui väga jänni jäi, karjatas üle klassi “Standardkiri!”, mis tähendas, et kui järgmiseks tunniks standardkirja töö tegemata oli, võis klassipäevikusse hinnetest “1” tulba moodustada (mida ta muide ka tegelikult tegi). Oli väga kasulik kogemus, mis õpetas korrektselt teksti vormistama, hilisemaks eluks pani aluse kirjakunstihuvile.

Õpetaja Sarapuu – joonistamis- ja joonestusõpetaja – värskelt ERKI lõpetanuna meie kooli õpetajaks sundsuunatud kunstnik-sambist, kes pidas vahel meid nõmedikeks (mille tõesust me aegajalt ka kinnitasime). Kinkis meie klassi tüdrukutele naistepäevaks oma maali. Selle nimi oli „Kõhuvalu“ – abstraktne (tollal kõva sõna!) maal sinistes-mustades põhitoonides, mis mõnda aega rippus klassi seinal oleval stendil. Kuhu see hiljem sai, ei tea ... Ju ta meist midagi pidas, et oma pildi kinkis – pole teada, et mõni teine klass samasuguse tähelepanu osaliseks sai.

LINDA

Mäletan, et selle maali kinkimisele eelnes seik, et „meestepäevaks“, 23. veebruariks kujundasime klassi poistele õnnitlus-stendi. Ja minu mäletamistpidi tegid poisid vastukäigu ja tellisid selle pildi õpetaja Sarapuult meie tüdrukutele naistepäevakingiks.

Ja nii võiks aina jätkata ...

ETTEVÕTMISED

Ühe eredama ettevõtmisena X klassist mäletan meie poolt korraldatud ülekoolilist naistepäevapidu-kohviõhtut. Sellel oli ka eel- ja järellugu. Ja mälestusväärseks muutus see üritus just nende kontekstis.

Kuna me valmistusime keskkooli lõpetamise puhul bussiekskursiooniks mööda Eestit-Lätit-Leedut ja raha enamikul meie peredest ei olnud, siis kogusime seda 3 aastat kübemehaaval, pannes kõrvale kasvõi 20 kopikat nädalas ja „teenides“ lisa kõikvõimalikel viisidel.

Üheks rahateenimise võimaluseks osutus ka see naistepäevaõhtu. Valmistasime ette väikese päevakohase eeskava, kutsusime külla sel hetkel väga populaarsed noored luuletajad Enn Vetemaa, Arvi Siia (kelle õde töötas meil õpetajana) ja Paul-Eerik Rummo (viimane küll jättis tulemata), kellel oli hiljuti ilmunud nende esimene loomingukassett „NAK“.

Avatud oli ka puhvet, kus müüsisime enda valmistatud võileibu, küpsetisi, kohvi ja mahla-jäätisekokteile. Kõik suupisted, joogid ja jäätise valmistasid meie tüdrukud koos kodustega ise. Ka mahlad, kohvid-suhkrud toodi kodust kaasa. Minu ülesandeks oli jäätise valmistamine, mis ise oli samuti erakordselt värvikas sündmus: käisime jääkuupi varastamas öösel Kopli kaubajaamast, tegime vanaema retsepti järgi kreembrülee-jäätist vanaema vanas jäätisemasinas (selleks ja ööpäevaseks säilitamiseks jääd vaja oligi). Jäätist sai palju, nii palju, et peoõhtul lõppes mahl, millega jäätisekokteile tegime, aga jäätis mitte. Kuna kokteilidel oli hea minek, tuli keegi poistest ideele asendada mahl suhkruveega. Läksid edukalt ka need võltskokteilid ja ... tulu aina kasvas. Raha läks ühiskassasse klassijuhataja kätte.

Ja oma plaanid viisime ellu: reis toimus ja meie jaoks tegelik lõpuõhtugi toimus Kaunase restoranis Metropolis (muide, üheaegselt Kaunase Polütehnilise Instituudi lõpetajatega – väga lõbus oli!) ja tantsuga ümber Kaunase kesklinnas asuva kiriku.

Unustamatuks jäi ka muu sellel reisil nähtu-kogetu – esimene „välismaa“-reis ju!

Ja neid lugusid muudkui tuleks – põnevad jalgsimatkad, klassi- ja ülekoolilised karnevalid koos endavalmistatud või laenutatud kostüümidega, kontserdid, endalavastatud näidendid, tulemuslikud osalemised olümpiaadidel ja spordivõistlustel... Nagu eelpool öeldud – meenutusi jätkuks raamatujagu.

KESKKOOLI VIIENDA LENNU LÕPUSÕRMUS

FOTOD LENNU LÕPUAKTUSEST

